

Time – 3 Hours

Total Marks – 80

- Instructions- 1) It is compulsory to solve all the questions.
2) All questions carry equal marks.

✓ Q.1) What is the concept of Archaeology? Examine the evolution of Indian archaeology

OR

Q.1) What is the term 'excavation'? Explain the various methods of excavation.

✓ Q.2) What is the concept of 'stone age'? Explain in brief the progress of human life during the Palaeolithic and Mesolithic periods.

OR

Q.2) Write a note on various places of Neolithic and Chalcolithic cultures.

✓ Q.3) Explain the history of Indian Epigraphy.

OR

Q.3) Elaborate the different types of inscriptions.

Q.4) Give an account of Indian numismatics in Historiography of Ancient India.

OR

✓ Q.4) Explain the evolution of Punch-Marked Coins in the Ancient coinage system. Write the features of Gupta Age coins

मराठी रुपांतर

वेळ- 3 तास

एकूण गुण- 80

सूचना- 1) सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.

2) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

Q.1) पुरातत्वशास्त्राची संकल्पना काय आहे? भारतीय पुरातत्वशास्त्राची उत्क्रांती याचे परीक्षण करा.
किवा

Q.1) उत्खनन ही संज्ञा काय आहे? उत्खननाच्या विविध पद्धति बदल माहिती स्पष्ट करा.

Q.2) 'पाषाण युग' ही संकल्पना काय आहे? पुराश्म युग आणि मध्यश्मयुग कालातील मानवी प्रगति कशी झाली हे थोडक्यात स्पष्ट करा.

किवा

Q.2) नवाश्म युग आणि ताम्र पाषाण युग येथील विविध स्थलांबद्दल टिप लिहा.

Q.3) भारतीय कोरिवलेखन शास्त्राचा इतिहास स्पष्ट करा.

किवा

Q.3) विविध आलेखांचे / कोरिव लेखांचे प्रकार स्पष्ट करा.

Q.4) प्राचीन भारतीय इतिहास लेखनातील भारतीय नाणक शास्त्र यावर मुद्देवर मीमांसा करा.

किवा

Q.4) प्राचीन नाणक व्यवस्थेतील आहेत नाण्यांची उत्क्रांती स्पष्ट करा गुप्त कालातील नाण्यांची वैशिष्ट्ये लिहा.

Time – 3 Hours

Total Marks – 80

Instructions- 1) It is compulsory to solve all the questions.

2) All questions carry equal marks.

Q. 1 Explain the meaning of Archaeology. Review the development of Indian Archaeology.

Or

Q. 1 What is Excavation? State the various methods of Excavation.

Q. 2 Explain the concept of the Stone Age and review the progress of human life in the Palaeolithic Age.

Or

Q. 2 Write in detail the information about different places of the Mesolithic age by mentioning their salient features.

Q. 3 What is the meaning of Epigraphy? Explain the history of Indian Epigraphy.

Or

Q. 3 Explain different types of Epigraphs and their importance in historiography.

Q. 4 Write the features of Kushana & Satvahana age coins.

Or

Q. 4 State the contribution of numismatics in Ancient Indian historiography.

मराठी रुपांतर

वेळ- 3 तास

एकूण गुण- 80

सूचना- 1) सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.

2) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

प्रश्न 1 ला. पुरातत्व शास्त्र म्हणजे काय? भारतीय पुरातत्व शास्त्राच्या विकासाचा आढावा घ्या.

किंवा

प्रश्न 1 ला. उत्खनन म्हणजे काय? उत्खननाच्या विविध पद्धती सांगा.

प्रश्न 2 रा. अश्मयुग ही संकल्पना स्पष्ट करून पुराश्म युगातील मानवी जीवनाच्या प्रगतीचा आढावा घ्या.

किंवा

प्रश्न 2 रा. महापाषाण युगाची ठळक वैशिष्ट्ये सांगून विविध स्थळांची माहिती लिहा.

प्रश्न 3 रा. अभिलेख शास्त्र म्हणजे काय ते सांगून भारतीय अभिलेख शास्त्राचा इतिहास स्पष्ट करा.

किंवा

प्रश्न 3 रा. अभिलेखांचे विविध प्रकार त्यांचे इतिहासलेखनातील महत्त्व सांगा.

प्रश्न 4 था. कुशाण आणि सातवाहन कालीन नाण्यांची वैशिष्ट्ये लिहा.

किंवा

प्रश्न 4 था. प्राचीन भारतीय इतिहास लेखनात नाणकशास्त्राचे योगदान सांगा.
